

Παραβ. της μελλούσης Κρίσεως (Ματθ.25,31-46) (π. Ιωήλ Γιαννακόπουλος)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Θεολογία και Ζωή / Ορθόδοξη πίστη / Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#)

«Όταν» κατά την μέλλουσαν Κρίσιν «έλθη ο υιός τοῦ ἀνθρώπου» ο Χριστός «εν τη δόξη αὐτοῦ και πάντες οἱ ἅγιοι Ἄγγελοι μετ'αυτοῦ, τότε θα καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ συναχθήσεται » θα συγκεντρωθούν «ἐμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τα ἔθνη » ὅλοι οἱ ἄνθρωποι.

Τότε «αφοριεί αυτούς απ' αλλήλων » θα χωρίση τους καλούς από τους κακούς «ώσπερ ο ποιμήν αφορίζει τα πρόβατα από των εριφίων» όπως ο τσοπάνης χωρίζει τα πρόβατα από τα κατσίκια «και στήσει» θα τοποθετήσει τιμητικώς «τα μεν πρόβατα εκ δεξιών αυτού, τα δε ερίφια» τα κατσίκια «εξ ευωνύμων» εις τα αριστερά Του. «Τότε ερεί» θα είπη «ο βασιλεύς τοις εκ δεξιών αυτού» εις τα εκ δεξιών πρόβατα Του «δεύτε» εμπρός «οι ευλογημένοι του Πατρός μου, κληρονομήσατε την ητοιμασμενην υμίν βασιλείαν από καταβολής κόσμου» την προς χάριν σας ετοιμην βασιλικήν χαράν, αφ' ότου υπάρχει ο κόσμος. Σας περιμένει! « Επέινασα γαρ» διότι επείνασα «και εδώκατέ μοι φαγείν» μου εδώκατε και έφαγα, «εδίψησα και εποτίσατέ με, ξένος ήμην και συνηγάγετέ με» με εφιλοξενήσατε, «γυμνός και περιεβάλετέ με» με ενεδύσατε, «ησθένησα και επεσκέψασθέ με, εν φυλακή ήμην και ήλθετε προς με. Τότε αποκριθήσονται αυτώ οι δίκαιοι» θα αποκριθούν εις Αυτόν οι δίκαιοι «λέγοντες • Κύριε, πότε σε είδομεν πεινώντα και εθρέψαμεν η διψώντα και εποτίσαμεν; Πότε δε σε είδομεν ξένον και συνηγάγομεν» σε εφιλοξενήσαμεν «η γυμνόν και περιεβάλομεν» σε ενεδύσαμεν; «Πότε δε σε είδομεν ασθενή και εν φυλακή και ήλθομεν προς σε; και αποκριθείς ο βασιλεύς ερεί αυτοίς» θα είπη εις αυτούς». «Αμήν, λέγω υμίν» σας δηλώ κατηγορηματικώς, ότι «εφ' όσον εποιήσατε ενί τούτων των αδελφών μου των ελαχίστων» ότι εκάματε εις τους μικρούς αυτούς αδελφούς «εμοί εποιήσατε» εις εμέ το εκάματε.

«Τότε ερεί και τοις εξ ευωνύμων» τότε ο Κύριος θα είπη και εις τους εξ αριστερών

«πορεύεσθε απ' εμού οι καταραμένοι εις το πυρ το αιώνιον το ητοιμασμένον τω διαβόλω και τοις αγγέλοις αυτού». Όπως η χαρά του παραδείσου περιμένει τους δικαίους κατά παρόμοιον τρόπον η θλίψις της κολάσεως περιμένει τον Διάβολον και τους αγγέλους του, όσοι τον υπηρέτησαν. «Επέinaσα γαρ και ουχ έδωκατέ μοι φαγείν, εδίψησα και ουκ εποτίσατέ με, ξένος ήμην και ου συνηγάγετέ με, γυμνός και ου περιεβάλετέ με, ασθενής και εν φυλακή και ουκ επεσκεψασθέ με. Τότε αποκριθήσονται και αυτοί λέγοντες • Κύριε, πότε σε είδομεν πεινώντα η διψώντα η ξένον η γυμνόν η ασθενή η εν φυλακή και ου διηκονήσαμεν σοι ;» δεν σε υπηρετήσαμεν; «Τότε αποκριθήσεται αυτοίς λέγων • αμήν λέγων υμίν» σας δηλώ κατηγορηματικώς, ότι «εφλ' όσον ουκ εποιήσατε ενί τούτων των ελαχίστων» ο,τι δεν εκάματε εις τους μικρούς «ουδέ εμοί εποιήσατε». Και «απελεύσονται» και θα απέλθωσιν «ούτοι εις κόλασιν αιώνιον, οι δε δίκαιοι εις ζωήν αιώνιον».

Ανάλυσις της παραβολής. Εδώ δεν έχομεν παραβολήν όπως προηγουμένως, αλλά εικόνα της «μελλούσης Κρίσεως». Ο Χριστός ονομάζεται Υιός του ανθρώπου, διότι, ο,τι είπε και έπαθε, το είπε και το έπαθε δι' όλους τους ανθρώπους και ο,τι λέγομεν και πράττομεν και ημείς καλόν η κακόν εις τους άλλους ανθρώπους, το λέγομεν και πράττομεν δια τον Χριστόν. Ο χωρισμός των προβάτων από των εριφίων υπό του Χριστού σημαίνει την εκεί ευκολίαν του χωρισμού των αχωρίστων εδώ καλών και κακών ανθρώπων.. Μεθ' όσης δηλαδή ευκολίας χωρίζει ο τσοπάνης τα πρόβατα από τα κατσίκια, μετά της αυτής ευκολίας θα χωρίση ο Θεός καλούς και κακούς. Προς ερίφια παρομοιάζονται οι κακοί άνθρωποι, διότι ούτοι είναι άγονοι και άγριοι όπως τα κατσίκια. Προς πρόβατα παρομοιάζονται οι ευσεβείς, διότι ούτοι είναι αθώοι, πράοι και γόνιμοι, όπως τα πρόβατα. Η εκ δεξιών θέσις είναι τιμής ένεκεν. Η εξ αριστερών θέσις ατιμίας δείγμα. Οι δίκαιοι ονομάζονται ευλογημένοι του Πατρός, ενώ οι άδικοι κατηγοραμένοι άνευ της προσθήκης του Πατρός, διότι οι δίκαιοι σώζονται δια της θείας χάριτος, δι'ής ειργάσθησαν εδώ την αρετήν και απολαμβάνουσιν εκεί την αμοιβήν, οι δε άδικοι τιμωρούνται εξ ιδίων των έργων. Επομένως αιτία της σωτηρίας μας η θεία χάρις, της δε απώλειάς μας τα κακά μας έργα.

Η ως αμοιβή διδομένη «βασιλεία» ήτοι η βασιλική δόξα χαρακτηρίζεται ότι είναι ητοιμασμένη από καταβολής κόσμου, ίνα τονισθή το μέγα ενδιαφέρον του Θεού υπέρ ημών. Έργα ελεημοσύνης φέρονται, ότι θα αμειφθώσιν εκεί όχι διότι αποκλείει την αμοιβήν των άλλων αρετών, αλλά διότι εις τα έργα της ελεημοσύνης εκδηλούται περισσότερο η αγάπη. Οι δίκαιοι ερωτούν πότε είδαν τον Χριστόν πεινώντα, διψώντα και έδωκαν εις Αυτόν, τροφήν και ύδωρ όχι διότι αγνοούν την αμοιβήν, αλλά θαυμάζουν την γενναιοδωρίαν του Δεσπότη Θεού και αγνοούν ότι έκαμον καλόν, διότι κατά τον λόγον του Κυρίου, δεν εγνώριζεν η δεξιά των τι εποίει η αριστερά των. Δεν γνωρίζουν και οι κακοί τας κακάς των

πράξεις και ποίας συνεπείας έχουν αυτοί, διότι είναι τυφλωμένοι. Επομένως οι καλοί αγνοούν τις καλές πράξεις από ταπεινώσεις, οι δε κακοί αγνοούν τις κακές πράξεις από τύφλωσις. Οποία διαφορά !

Ενταύθα δεν κατηγορούνται κακοί πράξεις, αι οποίοι έγιναν, αλλά καλοί αι οποίοι δεν έγιναν. Πόσον αυστηρόν και δίκαιον το δικαστήριον εκείνο ! Δεν εξήτησεν ο Θεός εργασίαν μεγάλων ελεημοσύνων, αλλά των αναγκαίων, των δυνατών και των ελαχίστων. Αναγκαία είναι άρτος, φιλοξενία, ένδυσις του γυμνού. Ούτε πολυτέλειαν τραπεζών απήτησεν, ίνα δώσωμεν ως ελεημοσύνην ούτε πληθώραν ενδυμάτων. Δεν εξήτησε να θεραπεύσωμεν τους ασθενείς και αποφυλακίσωμεν τους φυλακισμένους, αλλά το δυνατόν εις ημάς ήτοι επίσκεψιν αυτών. Και το ελάχιστον ύδωρ είναι αξιόμισθον υπό του Κυρίου. Η σιωπή των αδίκων έπειτα από την απάντησιν του Κυρίου σημαίνει, ότι τότε παν στόμα θα φραγή. Ο Χριστός θα απευθυνθή και θα ερωτήση πρώτον τους δικαίους, ίνα ακούσωσιν οι αμαρτωλοί την αρετήν αυτών και ούτω ελεγχθώσιν. Εις την τιμωρίαν όμως θα προηγηθούν οι κακοί πορευόμενοι εις κόλασιν αιώνιον και θα ακολουθήσουν οι αγαθοί πορευόμενοι εις ζωήν αιώνιον, ίνα μη ίδωσιν οι άδικοι την δόξαν των δικαίων εκ του πλησίον, αλλά μόνον εκ του μακράν εν Άδη, οι δε δίκαιοι ίδωσι την καταδίκην των αδίκων απερχομένων εις την τιμωρίαν.

Θέμα: **Ύπαρξις και είδος Μελλούσης Κρίσεως.**

Η παρούσα ευαγγελική διήγησις μας είπεν, ότι θα έλθη στιγμή κατά την οποίαν θα χαλάση αυτός ο κόσμος και όλα του κόσμου τα μεγαλεία και αι συμφοραί. Ένα μεγαλείον και μια συμφορά θα μείνουν εις την θέσιν των με δικαιώματα αιωνίου υπάρξεως. Ποία είναι αυτά; Η αρετή και η κακία. Πλούτος υλικός, επιδόσεις επιστημονικαί, φλέβαι καλλιτεχνικαί ως γνώσεις επί μέρους, όπως λέγει ο Απόστολος Παύλος, θα καταργηθούν, διότι θα έλθη το τέλειον. Πόσοι από εμάς χωλαίνομεν τόσον στην πίστιν της υπάρξεως μελλούσης ζωής, όσον και εις την εκτίμησιν της πραγματικής αξίας μεταξύ των πολλών αξιών υλικών και πνευματικών! Άλλοι δηλαδή άνθρωποι απιστούν, ότι υπάρχει μέλλουσα ζωή με διάφορες δικαιολογίες (η ότι δεν είδον και δεν πιστεύουν, η από τας αδικίας του κόσμου τούτου έρχονται, και εις αυτήν την ανυπαρξίαν του Θεού, διότι ο βίος είναι τοιούτος, ώστε αντίκειται προς τας τοιαύτας πεποιθήσεις κ.λ.π.) Άλλοι δε πιστεύοντες εις την ύπαρξιν της άλλης ζωής σφάλλουσιν εις την εκτίμησιν της πραγματικής αξίας, θαυμάζοντες τας επιστημονικάς κορυφάς, τις καλλιτεχνικές φλέβες, τον υλικόν πλούτον ήτοι αποθεώνουν την αξίαν της επιστήμης, της τέχνης και του επιγείου πλούτου, αδιαφορούσι δε εις την αξίαν του αγαθού ανθρώπου. Η περικοπή αυτή του ευαγγελίου θέτει και τα δύο αυτά πράγματα εις την θέσιν των. Ας τα μελετήσωμεν.

Α'. Ύπαρξις μελλούσης Κρίσεως. «Φάγωμεν, πίνωμεν, αύριον γαρ αποθνήσκομεν». Ιδού το έμβλημα πολλών ανθρώπων του κόσμου τούτου! Η μέλλουσα ζωή είναι δι' αυτούς παραμύθι των παπάδων και αρχόντων προς αργυρολογίαν αυτών η συγκράτησιν του λαού από το κακόν. Εδώ είναι η κόλασις και ο παράδεισος, λέγουν άλλοι. Ο άνθρωπος είναι μία ανωτέρα μορφή του ζώου, δευτέρα έκδοσις του πιθήκου επηυξημένη και βελτιωμένη, ισχυρίζονται οι υλισταί. Όπως το ζώον έτσι και ο άνθρωπος μετά τον θάνατον επανέρχεται εις ανυπαρξίαν.

Ας μελετήσωμεν τον άνθρωπον φιλοσοφικώς, ίνα ίδωμεν, αν αυτά ευσταθούν. Κατά την μελέτην μας δεν θα πάρωμεν ως βάσιν συζητήσεως τι πιστεύουν 5 η 10 άνθρωποι, θα λάβωμεν κάτι το οποίον παρατηρείται εις όλους τους ανθρώπους όλων των εποχών, όλων των τόπων ανεξαρτήτως κοινωνικής προελεύσεως, φύλου, ηλικίας κ.λ.π. κάτι δηλαδή το πανανθρώπινον. Ποίον είναι τούτο; Ιδού. Ουδείς άνθρωπος υπάρχει, ο οποίος να μην εδοκίμασεν έστω και μίαν φοράν εις την ζωήν του το φαινόμενον της αγανακτήσεως δια κακήν διαγωγήν του άλλου. Εις όλους μας δηλαδή κάποτε θα εδόθη η περίστασις η αφορμή να αισθανθώμεν αγανάκτησιν δια κάποιαν, κατά την αντίληψιν μας αδικίαν. Το φαινόμενον τούτο της αγανακτήσεως αναλυόμενον τι σημαίνει; Σημαίνει, ότι μέσα σε κάθε άνθρωπον ζουν δύο κόσμοι. Ο μεν εις λέγει. Ο δίκαιος πρέπει να αμείβεται, ο κακός πρέπει να τιμωρήται. Παρ' όλην όμως την εσωτερικήν αυτήν φωνήν παρατηρούμεν εις την

ζωήν το αντίθετον ήτοι ο κακός να περνά πολλές φορές καλά, να έχη δηλαδή εξωτερικάς τιμάς και απολαύσεις, ο δε δίκαιος να υποφέρη σηκώνων τον σταυρόν του μέχρι του Γολγοθά, όπως και ο Ιησούς. Οι δύο κόσμοι εσωτερικός και εξωτερικός έρχονται εις σύγκρουσιν. Εκ της συγκρούσεως των δύο αυτών κόσμων, του εσωτερικού και του εξωτερικού, γεννάται το φαινόμενον της αγανακτήσεως.

Δια να ηρεμήση ο άνθρωπος εκ της συγκρούσεως της φωνής της συνειδήσεως και της εξωτερικής αδικίας πρέπει ένα εκ των τριών να συμβή.

1) Η να μην υπάρχει εις τον κόσμον η αδικία η

2) εάν υπάρχει, να λείψη η φωνή της συνειδήσεως, να πνιγή ο εσωτερικός μας άόρατος κόσμος της δικαιοσύνης και

3) εφ' όσον υπάρχουν και τα δύο αυτά, προς λύσιν της τραγικής συγκρούσεως τούτων, πρέπει να παραδεχθώμεν την μέλλουσαν ζωήν, όπου τα πράγματα θα εύρουν την θέσιν των.

Είναι όμως δυνατόν να πνιγή ο εσωτερικός κόσμος της δικαιοσύνης, να μην υπάρχει η φωνή της συνειδήσεως ; Απαντώ: Όχι και ιδού διατί. Τόσον βαθειά είναι ριζωμένος ο κόσμος αυτός, η φωνή αυτή μέσα μας, ώστε τόσαι αδικίαι τόσων αιώνων, τόσων μεγάλων και τρανών ανθρώπων δεν ίσχυσαν να πνίξουν την πανανθρωπίνην αυτήν φωνήν του εσωτερικού μας κόσμου, την φωνήν της συνειδήσεως, αλλά εξακολουθούμεν να επιμένωμεν, ότι ο δίκαιος πρέπει να αμείβεται και ο κακός πρέπει να τιμωρήται. Αλλά εξακολουθεί να υπάρχει και η εξωτερική πραγματικότητα της αδικίας. Πόσοι δίκαιοι δεν εκρεμάσθησαν όπως ο Ιησούς; Πόσοι κακοί δεν καλοπερνούν! Τι πρέπει να γίνη δια να είμεθα σύμφωνοι με το βάθος μας, με τον εαυτόν μας, με την λογικήν; Ιδού! Είναι δίκαιον, λογικόν ο δίκαιος ο οποίος ηδικήθη εδώ και ο άδικος ο οποίος δεν ετιμωρήθη εδώ, όπως και όσον έπρεπε, να εύρουν ο μεν δίκαιος την αμοιβήν, ο δε άδικος την τιμωρίαν κάπου αλλού ήτοι εις την άλλην ζωήν. Είναι άδικον, εάν τα πράγματα δεν τεθούν εις την θέσιν των. Ωστε η μη ύπαρξις της μελλούσης ζωής, αμοιβής και τιμωρίας ήτοι Κολάσεως και Παραδείσου αντίκειται εις την εσωτάτην φύσιν του ανθρώπου, είναι αδικία! Επομένως εκείνο το οποίον λέγουσι μερικοί, ότι «εδώ είναι η κόλασις και ο παράδεισος» διότι εδώ καλοπερνούν και κακοπερνούν οι άνθρωποι, είναι ψευδές. Εδώ η κόλασις και ο παράδεισος είναι μπερδεμένα, διότι πολλοί οι οποίοι πρέπει να είναι εις την κόλασιν είναι εις τον παράδεισον και άλλοι οι οποίοι πρέπει να είναι εις τον παράδεισον είναι εις την κόλασιν. Πρέπει να ξεμπερδευτούν. Τούτο θα γίνη εις την άλλην ζωήν.

Πλην τούτου. Σκεφθήτε σοβαρά, ότι ο θάνατος είναι το τελικόν τέρμα όλων, ώστε

αν λάβωμεν μια ζυγαριά και θέσωμεν εις τον ένα δίσκον όλας τας χαράς του κόσμου και εις τον άλλον δίσκον τον θάνατον, ασφαλώς βαρύτερος είναι ο θάνατος.

Ο Pascal έχει επί του προκειμένου μίαν πολύ σοφήν σκέψιν, την εξής: «Ας υποθέσωμεν, λέγει, ότι έλυσα όλα του κόσμου τα προβλήματα, φιλοσοφικά, αστρονομικά, μαθηματικά, γεωλογικά, ιστορικά κ.λ.π. δεν έλυσα όμως το πρόβλημα του θανάτου και τώρα αποθνήσκω, θα δυνηθούν εκείνα τα λυθέντα προβλήματα να θερμάνουν την παγωνιά του άλυτου προβλήματος του βασάνου, κατά την ώραν του θανάτου μου; Όχι ασφαλώς. Καί αντιστρόφως. Ουδέν έλυσα εκ των κοσμικών και επιστημονικών προβλημάτων, έλυσα όμως το του θανάτου πρόβλημα θετικώς και επείσθην, ότι υπάρχει μέλλουσα μακαριότης και αποθνήσκω, θα δυνηθή να ψυχράνη η άγνοια των αλύτων εκείνων προβλημάτων την γνώσιν του προβλήματος του θανάτου; Όχι. Άρα; Πρέπει να λύσωμεν το πρόβλημα της πέραν του τάφου ζωής. Τούτο θα λυθή, αν πιστεύσωμεν εις την ύπαρξιν της άλλης ζωής. Ο,τι θεωρεί λοιπόν η λογική ως απαραίτητον, το λέγει ο Κύριος ρητώς, ως είδομεν εις την διήγησιν της μελλούσης Κρίσεως. Πολλοί πιστεύουν ότι υπάρχει, αλλά αγνοούν εις τι θα απολογηθούν. Ίδωμεν.

Β) Η μέλλουσα Κρίσις. Ώστε από λογικής απόψεως πρέπει να υπάρχει μέλλουσα αποκατάστασις των αδικιών του κόσμου, από χριστιανικής δε απόψεως υπάρχει. Πως θα κριθώμεν τότε; Κρίσις υπάρχει και εδώ. Και ημείς οι άνθρωποι κρίνομεν. Ήτοι θέτομεν άλλους εκ δεξιών μας, άλλους εξ αριστερών μας. Ως βάσις της κρίσεως λαμβάνονται διάφορα χαρίσματα του κόσμου, ομορφιά, φωνή, πλούτος, γνώσεις, καλλιτεχνία. Ήτοι εκ δεξιών τίθεται υπό την εύνοιάν μας ο εμφανίσιμος κατά την μορφήν η την ενδυμασίαν, εις τα αριστερά μας υπό δυσμένειαν τίθεται ο εκ φύσεως μη εμφανίσιμος κατά την μορφήν και εξ' οικονομικής ανεχειάς μη ευπαρουσίαστος κατά την ενδυμασίαν, εις τα δεξιά μας τίθεται υπό την εύνοιάν μας ο εμφανίσιμος κατά την μορφήν η έχων εκ φύσεως μελωδικήν ψαλμωδίαν και απαγγελίαν, εξ ευωνύμων ο ηδικημενος εις τα τοιαύτα. Υπό θαυμασμόν έχομεν τον μεγάλον επιστήμονα και καλλιτέχνην, υπό περιφρόνησιν δε τον μη πεπρωκισμένον υπό τοιούτων χαρισμάτων. Υπό εκτιμησίν μας εις τα δεξιά μας υπάρχουν οι θεραπεύοντες τον υλικόν η πνευματικόν εγωισμόν μας, εις τα αριστερά μας υπό την δυσμένειαν μας οι θίγοντες ημάς υλικώς η ηθικώς. Ιδού πως κρίνομεν, πως χωρίζομεν ημείς τα πράγματα.

Δεν θέλω να περιφρονήσω όλας τας αξίας αυτάς. Αρκεταί εξ αυτών είναι χαρίσματα του θεού και είναι άξια πάσης προσοχής. Εν τούτοις ως βάσις κατά την μέλλουσαν Κρίσιν θα ληφθή κάτι, το οποίον δύναται να υπάρχει εις όλους και όχι εις ολίγους. Η ωραία μορφή και φωνή, η ευφυΐα, ο πλούτος κ.λ.π. είναι εις μερικούς

ανθρώπους και πρόσκαιρα. Ποίον είναι το κοινόν αγαθόν, το οποίον θα μείνη αιώνιον; Είναι η προς τον άλλον βοήθεια. Αυτή η αξία δύναται να υπάρχη εις όλους. Όλοι μπορούμε να γίνωμεν καλοί άνθρωποι. Όλοι δεν μπορούμε να γίνωμεν επιστήμονες, ψάλται κ.τ.λ. . Επομένως κατά τον μεγάλον εκείνον χωρισμόν θα κριθώμεν επί τη βάσει όχι των χαρισμάτων του Θεού αλλά της ιδικής μας διαθέσεως και εργασίας. Όχι δηλαδή αν, είχες σπίτια και ανάκτορα θα τεθής εις τα δεξιά του Θεού, αλλά αν εφιλοξένησες. Όχι αν είχες ρευστόν χρήμα, άλλα αν με αυτό ενέδυσες το ορφανόν. Όχι αν ήσο ελεύθερος, άλλα αν επεσκέπτεσο τους φυλακισμένους. Όχι αν ήσο υγιής και εύρωστος, άλλα αν επεσκέπτεσο τους ασθενείς. Όχι αν εφορούσες πολυτελή ενδύματα, άλλα αν ενέδυες τον γυμνόν. Όχι αν είχες φίλους και φίλας, άλλα αν εφιλοξένεις τους ξένους. Όχι αν κατήγεσο από οικογένειαν μεγάλην και τρανήν και εκαυχάσο δι' αυτήν, άλλα αν συνεπάθης την χήραν και το ορφανό, οι οποίοι δεν έχουν όχι οικογένειαν, άλλα ούτε σύζυγον και πατέρα.

Γενικώς δε οι άνθρωποι θα χωρισθούν εκεί εις ανθρώπους και παληανθρώπους. Πόσον σοφός, δίκαιος, συγκινητικός και ωφέλιμος είναι ο χωρισμός εκείνος! Ας φροντίσωμεν να γίνωμεν καλοί άνθρωποι.

Πηγή: agiazoni.gr